

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 8.

V Ljubljani 1. avgusta 1887.

Leto XVII.

Mavrica.

I.

Sijaj mavrica prezala,
Veličasten božji stol;
Zemljo z nebom si zvezala,
S tebe Bog nas gleda dol.

Bali vihre smo se jezne,
Ki nas gledala grdó;
Bali roke se železne,
Ki grozila nam takó.

Veter šibil je drevesa,
Vid jemál nam grózni blisk,
Gróm udarjal na ušesa
Oh, kedó nas reši stisk?

Ti si mavrica prezala
Prisvetila iz nebá,
Vso nam grózo, strah pregnala,
Hvala tebi iz sreál

II.

Grešnik od Bogá je ločen,
Neprijatelj je njegov,
V strastih svojih neukročen,
Hlapec hudih je duhov.

V njem razsaja vihra jeze,
Ogenj v njem nečist gorí.
Kdo ga reši silne peze,
Ktera dušo mu teží? —

Mavrica se sedmobjojna
Iz nebá mu prismejí,
Duša grešna, nepokojna
Zopet najde mir vesti.

Ni to mavrica blesteča,
To je zakramentov svít.
V zakramentih večna sreča,
Blagor je nad nas razlít.

Fr. Krek.

Milosrčnost.

Posledica dolgotrajnih krvavih vojsk so skoraj vselej kužne bolezni in lakota. Gorjé deželi in kraju, kamor se te grozovite sestre naselijo! To bridko izkušnjo so doživeli Slovenci v začetku tega stoletja. Znano je, kako so Francozi naše dežele zasedli in je še le po mnogih hudih bojih zopet ostavili. Mnogo je trpela takrat slovenska zemlja pod tujčevimi nogami. Koliko njenih vrljih sinov je našlo slavno smrt na bôjuem polji! Slovensko, laško, nemško in še celó rusko zemljo je pojila slovenska kri. Radostno so se vračali po končanem boji mnogoizkušeni vojaki v domovino, kjer so jih z enakim veseljem pričakovali njih rojaki, ki so mej tem tudi vže marsikatero bridko uro preživeli, ker še celó pod domačo streho niso bili varni pred Francozi.

Komaj so se deželi vsaj nekoliko zacelile rane, katere jej je vsekál sovražni meč, prišla je vže druga nič menj huda nadloga nad Slovence — strahovita lakota, ki je v letih 1817 in 1818 mnogo ljudi pomorila. Niti največikodúšnejše milostinje, ki so se pošiljale od vseh krajev, niso mogle odvrniti stiske in béde.

Bilo je v poletji 1817. leta. Čas žetve je vže minul, in morala bi se začeti mlatva. Ali to leto je vse to izostalo. Polje, kamor je preteklo jesen in vzpomlad nasejal pridni kmet žita v sladkej nadi, da se mu njegov trud vsaj desetkrat izplača, bilo je čez in čez zarasteno z nadležnim plevelom. Koliko solz se je prelilo takrat na polji! Koliko bridkih vzdihljejev je čula širna raván! Vsi stogi in kozolci so bili prazni, in po skednjih, kjer bi morali pokati cepci, predeł je pajek brez vsega strahú svoje velike mreže.

Po hišah so ležali ljudjé gládú onemogli. Z bledih, prepadenih obrazov se je brala bridkost in béda. Otroci so stegovali ročice k materam kruha proseči, a matere jim niso mogle dati ničesa, ker vse shrambe so bile prazne. Sém in tjà so našli mrliče po travnikih, ki so se želeli nasititi s travo; a krč je končal njih borno življenje. Mnogo ljudi je pustilo svoja stanovanja in šlo križem svetá s trebuhom za kruhom.

V nêko gorenjsko vas sta prišla dva taka prosjaka. Siv, častitljiv starček je počasi lazil ob palici za svojo unukinjo, dveletno deklico, Julijo. Na njenem obledelem obrazu se je izražala poleg mile nedolžnosti sréna žalost in stiska. Oči so jej bile jokú zatekle in lici ste bili skoraj mrtvaški. Obleka obéh je bila zeló siromašna. Na vsaka vrata sta potrkala uboga popotnika in v vsako vežo stopila proseča za kosec kruha ali kake druge hrane, pa nikjer nista nič dobila. Prestopila sta zadnji prag, a tudi tu ni bilo pomoči.

Stopivši zopet na prosto, reče deklica: „Oče moj ljubi, kam pa zdaj? Ves svet je naju zapustil. Umreti morava . . .“ Briedek jôk zamori glas nesrečnej unukinji. Tudi starčku se utrne svetla solza iz mrklega očesa, ali hitro si jo otare, da bi ga tovarišica ne opazila. Nekoliko postane, zaupno uprè obraz na jasno nebó, ter reče: „Julija draga! če naju je svet zapustil, naju pa Bog še ni. Tam gori v svetih nebesih vlada še vedno isti neskončno usmiljeni in dobrotljivi Oče, ki skrbi za vse ljudi. Meniš li, da naju ne vidi? da mu ni mar najina stiska? Oni, ki je naju do sih dob preživel, dal nama

bode hrane. „Daj nam danes naš vsakdanji kruh“ moliva vsak dan, in misliš li, da Bog ne sliši najinih prošenj? Obupati nikakor ne smeva.“

„Oče, sediva tu na zeleno grivo (trato), da si nekoliko odpočijeva,“ pravi zopet deklica, „meni so se vže vse moči odpovedale. Skoraj pojdem za materjo in očetom tjà gori v boljšo domovino.“

„Kakor je božja volja,“ odgovori starček. „Smrti si ne smeva želeti. Saj tudi rajnka tvoja roditelja v nebesih za naju prosita. Molíva tu par očenašev!“

Komaj odmolita molíteveo, stopi k njima priletna žena in jima pomoli kosce kruha svetujoč jima, naj gresta na óni grad na bližnjem hribu, tam bodeta izvestno dobila pomoči, ker ljudje, v njem stanujoči, preskrbujejo vso vas z živežem. Veselo stegne Julija ročico po skorjici kruha in se srčno zahvali neznanej dobrotnici. Starček razdeli kruh na dva jednaka dela, a deklica se brani toliko vzeti, rekoč, da je to preveč zá-njo. Ljubezniv prepír se uname mej obema, ki se pa konča s tem, da Julija zmaga in da ona vzame samó četrti del vsega kruha.

Odmolivši očenaš za dobrotnico, napotita se proti gradu, ki je stal na malem višku ob meji mej gozdi in travniki.

Poleg pota, po katerem sta hodila naša popotnika, stala je kapelica Matere Božje. Dospevši do nje, kreneta va-njo utrujena težavne hoje ter poklekmeta na stopnico pred oltarjem. Nista še dolgo molila, ko se starček nenadoma zgrudi in v nezavesti obleži. Deklica, vsa prestrašena, zavpije ter skoči k njemu. Krčevito mu stisne roko in ga neprestano kliče, kakor bi ga hotela vzdramiti; ali sivi mož ne čuje njenih jadrnih vzklíkov . . .“ Smrtno utrujena sede Julija poleg njega in bridko joče. Kmalu utihne tudi ta glas; deklica omahne in obleži kakor mrtva.

V tem ste stopali po hribu nizdolu dve ženski. Prva, vže precej priletna, nesla je na glavi jerbas, napolnen z raznimi jedili, katere je zakrival širok rudeč prt. Druga je bila deklica o kakih šestnajstih letih. Postava njena je bila prikupljiva: obraz je razodeval nedolžnost in prijaznost. Obili, plavkasti lasjé so jej pokrivali vitek hrbet. Na roci je nesla z belim prtom *pregrneno pletenico*, ki je bila bajé precej težka, ker deklica je večkrat počivala in jo predévala z jedne roke na drugo. Bila je to grajska hči Kristina, óna druga pa njena postrežnica Agata. Obé sta bili namenjeni v vas, da bi nasitili ondu nesrečne in gladne ljudi. Po tem potu sta hodili vsak dan in zvrševali lepo krščansko delo usmiljenja. Ni čuda, da so vsi vaščani prav po otroško ljubili graščaka in njegovo plemenito gospo soprugo. Kristina, podobna rešilnemu angelju, bila je neutrudljiva v svojem poslu, rekše v razdelitvi jedil mej uboge stradalce.

„Počijve tu nekoliko!“ reče dekla, prišedši do košatega drovesa na zelenej grivi. „Mene vže vrat boli težke in dolge noše.“

„Lèl!“ odgovori Kristina, „jaz sem tudi vže trudna. Naberive tu cvetie, da je položive na oltar v kapelici.“

Odloživši pletenico, začne trgati pisane cvetice, ki so rastle okolo nje. Tudi Agata vzame jerbas raz glavo in pomaga deklici pri nedolžnem delu. Dva lepa šopka in jeden venec sta spletli iz nabranih cvetie. Potem se zopet oprtita in gresta naprej v dolino. Prišedši do kapelice stopita va-njo. Grôza

ju izpreleti, ko zagledate pred oltarjem dva človeka ležati. Hitro odložita bremeni in priskočita k nesrečnikoma. Solzé jima zaigrajo v očeh.

„Glad ju je umoril,“ pravi Agata.

„Živa sta še!“ vzklikne Kristina, otipavši jima žile; nato izvleče iz pletenice steklenico ter vlije Juliji nekoliko kapljic krepilne pijače v usta. Agata jo vzame v naročje in jo skuša obuditi, gospodična pa stopi k starčku in tudi njemu vlije vina v usta. Potem sede na tla in nasloni moža ná-se. V malo trenutkih odprè deklica oči ter gleda nekako čudno okolo sebe. Prve besede, ki jih izpregovori, bile so: „Kje pa so oče?“

Videč starčka na tleh ležati, vrže se čezenj ter milo kliče in ihtí.

Ti tožni klici nesrečnega otroka izvabijo obema bridke solzé v oči, da začneta na glas jokati in ne moreta tolažiti ubogega otroka.

Še le čez nekaj časa vzdigne Agata ihtečo deklico in s tresočim glasom izpregovori: „Tiho bodi, tiho, ljuba moja, saj bodo oče kmalu ozdraveli. Utolaži se . . .!“ Glas jej zastane.

Julija preneha nekoliko jokati, plaho pogleda dekle in vpraša: „Kje pa sem?“

„V dobrih rokah, sirota,“ odgovori Kristina ter ukaže postrežnici: „Daj jej jesti!“

Hlastno seže deklica po ponujanih jedilih in jih hitro povžije. Potem se tako milo in lepo zahvali, da znova zaigrajo dobrotnicama solzé v očeh.

V tem se tudi starček predrami. Nekako čudno uprè mrklo oko préd-se in vzdihne: „Julija . . . kako . . . ti . . . je?“ Radostno skoči unukinja k starčku in se oklene njegovega vratú. Agata ponudi možu jedí in dobrega starega vina.

To onemoglega starčka také okrepi, da začne govoriti. Prva beseda mu je zahvala. A Kristina ga prosi, da naj molčí, ker se mu vidi, da govori le s težavo.

Po tem veselem dogodku, da sta bila dva človeka mučne smrti oteta, pokleknejo vsi štirje pred oltar in se v tihej, gorečej molitvi zahvalijo Bogu in Mariji za to veliko izkazano jim milost. Končno vstane Kristina in položi lep cvetlični venec Mariji na glavo; pisana šopka pa vtakne v dve krasni posodici ob vsakej strani oltarja.

Agata sama nato nese jedí v vas, gospodična pa pelje tujca proti gradu. Ali starček je vže preveč opešal, da bi mogel peš priti na goro. Zatorej prosi gospodična moža, naj bi z Julijo počakal, da pridejo z grada z vozom po-njega.

Kmalu pridrdrá po hribu nizdolu voz, na katerega položé onemoglega starčka. Julija noče iti na voz, raje stopa za njim z Agato, ki se je v tem povrnila iz vasi.

V gradu so položili starega moža na posteljo, s katere ni več vstal. Poklicali so mu duhovna in zdravnika. Prvi je prišel še o pravem času, a drugi ga je našel vže mrtvega. Starost in prevelik stradež sta ga spravila v grob. Vesel se je ločil mož s sveta, ko je slišal, da so siroto Julijo vzprejeli v gradu za svojo. Blagoslavljajoč unukinjo in dobrotnike izročil je svojo dušo v božje roke.

Bridke solzé je pretočila Julija in mnogim izvabila solzé sočutja iz oči. Ali Kristina, ki jej je bila od sedaj največja prijateljica na sveti, znala jo je utolažiti. Kakor sestri sta se ljubili blagi deklici; vedno sta bili skupaj, doma in na poti. Najraje sta se zabavali s cveticami, ki so rastle v vrtu tik gradu.

Tudi Stanko, Kristinin brat, ki je hodil v Ljubljani v šolo, ljubil je Julijo kakor sestro. — —

Leta so minula in naši znanci so se starali. Julija je živelá do svoje smrti v gradu v najlepšej slogi s Kristino in s Stankom, ki je postal po smrti starišev gospodar graščine. Malo ne vsak dan je klečala v kapelici pred óno sveto podobo, kjer je bila tako rekoč čudežno rešena grozovite smrti. Na stare dni je Bog dal Stanku okusiti sad milosrčnosti njegovih starišev.

Šel je nekoč na lov. V gozdu se je oddaljil preveč od drugih lovecev. Pri nekem skoku čez širok jarek si je zlomil nogo in obležal na mestu. Upil je nekaj časa na pomoč; slednjič so ga slabosti také prevzele, da je padel v nezavest. Proti večeru ga je našla neka žena, ki je šla po drva. Hitro je tekla v grad poročat to žalostno novóst. Šest tednov je ležal bolnik v postelji; a noga se mu je popolnem pozdravila. Hotel je ženo, ki ga je rešila, bogato obdarovati, ali ta ni hotela nobenega plačila, rekoč, da sta Stankova roditelja njej in vsem njeuim za časa lakote življenje oteli, in da je ona sedaj to dobroto samó nekoliko povrnila. A stara, dobra žena je morala slednjič vendar le ponujeni denar vzeti.

Pred nekaj leti so se vsi trije kmalu drug za drugim preselili na óni svet — v srečno večnost.

J. B.

—*—

Poštenje zмага.

prelepej dolini na spodnjem Štajerskem je prijazna vasica. Sredi vasi stoji stara cerkev s črno-sivim zvonikom, ki pazi na vse strani, kakor skrbni čuvaj, da bi tú v mirnej samoti ostalo vse pri starem, namreč také, kakor je nekđaj bilo. Na desno od božjega hrama, kraj bobnečega hudournika stoji mlin, katerega kolesa se počasi vrté, kakor bi hotela opominati čas, da naj tudi on ne hiti tako naglo v brezkončno morje večnosti. Ne daleč od mlina ob znožji visoke gore pa stoji majhna kočá, ki vže po svojem vnanjem lici kaže, da pod njeno streho prebiva siromaštvo in pomanjkanje. Košček polja ob meji bližnjega gozda in majhen pa skrbno obdelan vrt, to je vse, kar ima Mravljak, ki živi, da-si v siromaštvu a vendar v tihej zadovoljnosti, s svojo ženo pod streho ubožne kočé. Mravljak je bil po svojej obrti tkalec, a ta obrt mu je vrgla komaj toliko, kolikor potrebuje najbolj skromen človek, da preživi sebe in svojo družino.

Gospodar mlina, Jelenec po imenu, pa je bil zeló imovit in prevzeten človek. Bolelo ga je samó to, da je imel ubožnega Mravljaka za soseda. Bogastvo in siromaštvo to ne gre skupaj, mislil si je, ter ni mogel ubozega tkalca niti pogledati s prijaznim očesom. Vže davno bi bil rad kupil njegovo borno kočó in óno malo zemljišča, kar ga je okolo nje, da bi se tako znebil siromašnega soseda, ali Mravljaka ni bilo volja prodati hiše, v katerej sta se pošteno preživela njegov oče in ded. Pod domačo streho živeti je še zmirom bolje nego pod tujo, mislil si je Mravljak, in tako je tudi on hotel preživeti pod domačo streho svoje stare dni.

Pred jednim letom pa se je godilo tkalecu Mravljaku jako slabo. Žena mu je ležala bolna v postelji in troški na zdravnika in zdravila narasli so

takó, da mu ni ostajalo dosti trošiti na druge, najpotrebnejše stvari. Nedo-
stajalo mu je obleke in kruha. Kaj naj stori v tej velikej bédi? S težkim
sreem stopi k bogatemu mlinarju in ga prosi, da bi mu posodil petdeset gol-
dinarjev. Sosed Jelenec rad ustreže njegovej prošnji. Misli si je, da ubožni
tkalec storjenega dolga ne bo mogel poravnati in takó je najkrajši pot, da
spravi njegovo posestvo pód-se ter se znebi ubožnega soseda iz svojega obližja.
Dolžno pismo je bilo tako pisano, da se ima ves dolg poravnati v jednom letu.
Ustmeno pa si je Mravljak izprosil še to, da sme izposojenih petdeset goldi-
narjev vračati v povoljnih obrokih.

Dvajset goldinarjev je bil Mravljak še mlinarju dolžan — drugo mu je
bil vže vse izplačal — in zdaj je bilo treba v štirinajstih dneh odkupiti dolžno
pismo. To za ubogega tkalca ni bila lahka stvar. Kje naj vzame dvajset
goldinarjev v štirinajstih dnéh? A glej! njegova pridna hči mu je k temu
pripomogla. Ko so mati ozdraveli in zopet s postelje vstali, šla je Anica, nje-
gova dobra in pridna hčerka, v bližnjo vas k nekemu kmetu služiti. Od mladih
nog vajena vsacega dela, lahko si je pridobila zadovoljnost in spoštovanje
svojega gospodarja, ki jo je vzel za pastirico v hišo. Ovce je gnala na pašo
in to je bilo njeno največje veselje. Kako veselo je bilo videti brdko deklico,
kadar se je zvečer z ovcami vračala domóv s srpom v roci in povezkom ze-
lene trave na hrbtu veselo pevajoč:

Glej! solnce vže niže zahaja,
Vže jemlje od zemlje slovó,
Za vrhe zelenega gaja

Bo skóraj, bo skóraj zašló!

Za njo pa je žvenketala ovčja čreda in veselo je skakal pred njó psiček,
ki jej je bil tovariš in váruh pri ovcah na paši.

Vse, kar si je v jednom letu zaslužila, poslala je očetu domóv, da pla-
čajo, kar so še dolžni mlinarju ter odkupijo dolžno pismo.

Ali stvar se ni tako gladko iztekla. Tkalec je namreč poprejšnje obroke
mlinarju vračeval brez kake priče, in mlinar Jelenec je zdaj, ko je videl, da
mu bo dolg o pravem času izplačan, utajil vse, ter dejal, da ni dobil od
Mravljaka še nobenega povračila. Ker je imel mlinar dolžno pismo v rokah,
ubogi tkalec pa nobenega potrdila za izplačane obroke, verojelo se je le bo-
gatemu mlinarju.

Mlinar je tožil soseda Mravljaka za propali dolg, in ker se ta ni mogel iz-
pričati, koliko obrokov je vže plačal, prisodila se je pravica mlinarju in prišlo
do tega, da se tkalčeva kočá in zemlja prodá, ker ne more dolga poravnati.

To je bil velik udarec za ubožnega in poštenega moža. Ker se mu je
vrhu tega še očitala nepoštenost in prevára (goljufija), zbolel je ubogi tkalec
tako hudo, da je moral v posteljo. Žena in pridna hčerka ste mu stregli noč
in dan ter ga tolažili. Bolnik se je udal v voljo božjo ter vse te križe in
težave prebijal z največjo potrpežljivostjo. Nadlegovala ga je samó ta misel: da
so takó hudobni ljudje na svetu, in da bode moral umreti pod tujo streho.

Nekega jutra je bila vsa vas po konci. Pretečeno noč so namreč tatjé
v mlin ulomili in mlinarja okradli. Njega samega so z debelo vrvjó zvezali
in ga takó ležati pustili do zjutraj, ko so ga na pol mrtvega dobili in ga
rešili gotove smrti. Skrinja z denarji je bila prazna, omare vse odprte in

okradene. O vsem tem pa mlinar ni znal ničesar povedati, ker ga je strah tako prevzel, da je vsled tega nevarno obohel. Ta nesreča v mlinu pa je bila v srečo ubogemu tkalcu Mravljaku.

Tatovi so v naglici mnogo stvari pobrali, ki niso imele za-nje nobene vrednosti. Vse take nepotrebosti so pustili v bližnjem gozdu. Mej temi stvarmi je bil tudi koledar. Pobrali so vse to in nesli v vas, da se vse natančno preišče. V koledarji pa je stalo na jednom listu zapisano, da je tkalec

Mravljak mlinarju dvakrat po petnajst goldinarjev plačal kot dva obroka na račun svojega dolžnega pisma.

Koledar so dali tkalcu, ki je vsled tega poročila kmalu zopet ozdravel. Kaj naj še povemo? Mlinar Jelenec je plačal tkalcu precejšno vsoto denarja, da bi ta ne iskal sodnijske pomoči ter ga ne spravil ob dobro imé. V siromašno tkalčevo kočjo pa sta se povrnila mir in zadovoljnost.

Načeta jablana.

Gospodar Slavko je usadil na vrtu blizu hišnih oken mlado, jednoletno jablano. Rastla je kakor iz vode, in ko se je na vrtu vzbudila četrta vzpomlad, bila je vsa v cvetji. Oj kako krasni rudeči in beli cvetovi! Smijalo se je srce v gospodarjevih prsih, kadar koli je pogledal to prelepo vzpomladansko cvetje. In kaj še le ta prijetna vonjava. Soba je je bila polna, kadar so mati zjutraj odprli okna na vrtno stran.

„Jejmina! mnogo jabolk, mnogo jabolk bomo imeli,“ klicala sta Slavkova otroka, Milan in Zmagoslava.

„Obilo jih bode, ako nam jih le Gospod Bog dá ućakati in če ovoćje ne odpade,“ rekó oće.

„Menda nè, oće,“ pravi Milan.

„Bilo bi ga pać škoda,“ pristavi Zmagoslava.

In Gospod Bog je dal, da ovoćje ni odpadlo. Rastlo je! Kolikor cvetov, toliko jabolk!

Kadar se je bližal konec meseca malega srpana, dobila so jabolka rudeća lica. Kakor rudećelićni otroci zrla so iz drevesne krošnje ter se nasmehi-vala otrokom. Veselje jih je bilo gledati.

Ni torej ćudo, da sta jih Milan in Zmagoslava rada gledala! Saj takó zgodnjih in krasnih jabolk nista videla še nikoli.

Ko sta nekoć pod drevesom stojeć to prelepo sadje opazovala, pridrućijo se jima oće in rekó: „Nu, kako se vama dopadejo ta jabolka?“

„Oj krasna, krasna so! A kdaj jih bodemo smeli jesti?“ vpraša Milan.

„Otroci, skoraj, skoraj; morda vće za štirinajst dni, ker to so „lovrenćice“. Reće se jim zato takó, ker navadno o sv. Lovrencu dozoré, a sv. Lovrenc je desetega avgusta ali velikega srpana,“ razlagali so jima oće.

„Oj ko bi vće skoraj prišel sv. Lovrenc, kako se ga vender veselim!“ smijala se je brdka Zmagoslava.

„Potem si bodeva vće smela po katero jabolko utrgati, kaj ne oće?“ namuzne se Milan.

„Utrgal vama jih bodem sam,“ odgovoré oće, „kajti ta jablana rodí letos prvić, a prvega ovoćja ne sme nihće drug od mladega drevesca odtrgati in snesti, kakor le gospodar sam. Ako bi ga kdo drug utrgal in okusil, ne rodilo bi drevesce potem dolgo ćasa več. Takó pravijo naši gospodarji vće od prádavna; zapomnita si to, in jabolk se mi niti pritakniti ne smeta!“

„Jaz se jih vće ne bodem,“ vzklikne Zmagoslava.

„Jaz tudi nè,“ dostavi Milan.

„Verujem vama, verujem,“ rekó oće. „In kadar jabolka dozoré, dobita jih vsak najpred po jedno. Bodo vama dobro dišala, kaj nè?“

„Dà, veselim se jih vće,“ raduje se Milan.

„In jaz še bolje,“ pritrdi Zmagoslava.

Oće so na to odšli na polje za svojim delom, a komaj so bili otrokoma izpred oći, priskaće na vrt sosedov Pavlek, sicer ljub dećek a velik razposajenec.

„Kakšna so neki ta jabolka? Zdi se mi, da so vće zrela!“ vpraša v jednej sapi Milana in Zmagoslavo.

„Lovrenčice so ; za štirinajst dni bodo zrela,“ reče mu Milan.

„In oče nama dadó takrat vsakemu po jedno,“ pristavi veselo Zmagoslava.

„A kdo bi tako dolgo čakal,“ huduje se Pavlek, „lahko jih takój pokusimo, saj jih imate, da sami ne veste koliko!“

„Ali pomisli, da so si jih oče dobro prešteli,“ nasprotuje mu Milan.

„Rekli so, da jih nesme nihče drug odtrgati, kakor gospodar sam, ker to drevesce rodi letos prvič, a prvega ovočja se ne sme nihče drug dotaknoti, sicer bi drevesce mnogo let ne obrodilo več,“ razlaga Zmagoslava.

„Ali vender jih lahko takój pokusimo,“ reče Pavlek, in predno bi se bili kaj tacemu nadejali, dvignol se je na okno ter udaril po prvem, najbližjem jabolku.

„Pavlek! Pavlek!“ upila sta otroka.

„Kisla so še,“ reče jima Pavlek odhajajoč iz vrta. Otroka sta jokaje zbežala za očetom na polje.

„Oče! oče!“ kliče Milan vže iz daleč, „sosedov Pavlek nam je načel jablano, o ne hudujte se!“

„In zdaj ne bode več mnogo let obrodilo drevesce, kaj nè oče?“ toži žalostna Zmagoslava.

Oče se utolažijo, vidéč, da sta otroka žalostna. „Kako se je to zgodilo? Govorita?“

In otroka sta pripovedovala vse, nevedoč, da ju Pavlekov oče poslušajo. Bili so ravno na svojem vrtu za plotom blizu polja.

„Malopridnež!“ rekli so sami v sebi, „koliko skrbi in žalosti mi dela.“

V tem pride Pavlek, dela se, kakor bi se ne bilo prav nič zgodilo.

„Pojdi sem!“ rekó mu oče. Za roko ga držeč, peljejo ga k plotu. „Poslušaj, kako tam Slavkova otroka tožita, kaj se jima je zgodilo.“

Pavlek posluša. Otroka še vedno jokaje pripovedujeta. Pavleka oblije rudečica kakor bi gorelo iz njega.

„Kaj neki se jima je žalega pripetilo, ali ne veš?“ vprašajo ga oče po kratkem molku ter s strogim očesom preiskujejo njegovo vest. Pavlek molčé povesi oči. „Ker mi tega nečeš povedati sam, povem ti torej jaz. Ali ne slišiš, malopridnež, da si ti utrgal jabolko z drevesca na Slavkovem vrtu, katero ima letos prvo ovočje! Ali ne veš, da se prvega ovočja ne sme nihče drug dotaknoti, kakor le gospodarjeva roka! In če bi tudi ne bilo prvo ovočje, kdo ti je dal pravico, klatiti jabolka z tujega drevesa ter takó tuje drevo kaziti?“

Pavlek pade na koleni ter prosi odpuščjenja. „Ne takó, poníglavec! Najpred pojdeš tjá na polje k Slavkovim, da ti odpusté. Pojdi takój!“

Pavlek je dobro vedel, da pri očetu ne pomaga noben izgovor. Splazil se je preko plota ter jokaje bližal Slavkovim.

„Prosim vas, odpustite mi,“ prosil je, „nikoli več ne storim kaj tacega.“ Zmagoslava je pogledala Milana, in potlej oba očeta. Iz njenega očesa se je utrnol dragocen biser — svetla solzica, a Milana je oblila rudečica.

„Odpustite mu, oče!“ prosila je Zmagoslava, „morda pa vender dobri Bog dopustí, da naše drevesce zopet obrodí.“

„Dà, oče, odpustite mu,“ prosi Milan, „saj se bode poboljšal.“

Očeta Slavka so navdajali sladki občutki. O srečni oče! Da-si je bilo njegovo srce užaljeno zaradi užaljenih otrok, toliko bolje se je zdaj razrado-

valo, videč njiju dobro srce, ko sta prosila za skesanega Pavleka. Srečen oče, kateremu otroci tako sladko izmeno čutov v sreji delajo, in srečni otroci, kateri imajo tako plemenito in dobro srce! Takšne otroke ima Bog rad, in to so oni otroci, o katerih je Jezus dejal: „Pústite male k meni priti, ker njih je nebeško kraljestvo.“

Očetu Slavku so se udrle debele solze po licu. „Rad ti odpustim,“ rekli so Pavleku, „ker sem prepričan, da imaš dobro srce in sta tudi moja otroka dobra. Idi z Bogom, ne bodi stakljiv ter ne sezaj nikoli več po tujem blagu!“

Pavlek poljubi očetu Slavku roko ter hoče oditi. „A mene nečeš poljubiti?“ reče mu Zmagoslava. „In mene?“ oglašil se Milan.

Poljubivši Zmagoslavo in Milana, bridko se jame jokati Pavlek.

O da bi pač načeta jablana mogla videti te mile obrazke nedolžnih otrok, takój bi morala pozabiti storjeno jej kvaro. Saj dobro in skesano srce takój popravi vse, kar je komu žalega storilo.

In ko se Pavlek zopet jokaje splazi preko plota, poljubijo ga oče, rekoč: „Da mi kaj tacega nikoli več ne storiš!“

„Nikoli več, oče dragi!“ — — —

In za leto dnij, ko je vzpomlad zopet pozdravila naše kraje, imela je jablana cvetja, kakor da bi ga kdo nasul po njej. In ko se je bližal sv. Lovrenec, bilo je na njej toliko rudečih jabolok, da se je kar šibila pod obilo težo.

Dobri Bog je torej Zmagoslavo vender le uslišal, da je jablana zopet obrodila . . . Saj so jo svetle solzice dobrih otrok porosile in jej izprosile cvetja iz nebes.

(Iz „Účéine“ preložil Radoslav Knaflíč.)

Poletni večer.

Senca raste,

Tla rosé,

Hlajši žarki

Vrh zlaté.

Mati s polja

Pridejo,

Krog ognjišča

Tekajo.

Plamen šviga,

Krop kipí,

Dim nad sleme

Se valí.

Kmalu Jožek

Pripokljá,

Meketajo

Jagnjeta.

Breza, Dima

Z Jagodo

Prižvenkljajo,

Mukajo.

Se budijo

Zvézdice,

Pripihljajo

Sápice.

Omarijo

Zazvoní,

Proti dómu

Vse hití.

Žnjice, kosci

Oratár,

Hlapci dekle,

Gospodár.

Krog večerje

Se vrsté,

Oče kruh jim

Razdelé.

Sók in kaša

Jim diší;

Delo belí

Vse jedí.

Skupaj mol'jo

Vsi glasno,

Pridni, trudni

Spé sladkó.

M. Kastelic.

Narodna noša v Čehih.

arodi med seboj se ne razlikujejo samó po jeziku, veri in običajih, ampak tudi po obleki, katero nosijo. Noša pri različnih narodih svetá je zelo različna. Kakor ona prislovica, ki pravi: „Kolikor ljudi, toliko misli,“ takó bi se tudi lahko reklo: kolikor narodov, toliko nošenj. Da se n. pr. Nemci, Francozi, Italijani, Hrvati, Srbi itd. drugače nosijo, kakor mi Slovenci, to ni nič čudnega, ker to so narodi drugačne krvi in drugačnega plemena nego smo mi, ki živimo po slovenskih pokrajinah. Pa tudi po krvi in plemenu sorodni narodi se različno nosijo, dà, še celó jeden in isti narod se po različnih krajih različno oblači. Ozrimo se le nekoliko po ónih krajih, koder živé Slovenci, in videli bomo, da se štajerski Slovenci nosijo drugače nego Slovenci po Kranjskem in Primorji; še celó na Kranjskem je velika razlika v obleki mej Gorenjci, Notranjci in Dolenjci. In če je to takó vže pri nas, ni se potem čuditi, da se tudi različni slovanski narodi različno nosijo. Kdo bi se čudil, ako se Rusi drugače oblačijo nego Poljaki, Poljaki zopet drugače nego Čehi, a Čehi drugače nego Hrvati in Slovenci.

Denašnja slika vam kaže noše v Čehih. Čehi so najvrlejši in najnaprednejši narod ne samó mej Slovani nego tudi mej drugimi narodi, ki niso Slovani. Slika vam jasno kaže, kako se v Čehih nosijo moški in ženske, stari in mladi. Razven tega se tudi vidi, da Čehi na našej sliki nimajo ne brade ne brk, ker se po največ brijejo, kakor je to v Nemcih in tudi pri nas Slovencih navada. Misлити pa si ne smete, da ga ni Čeha z brado in brki, ker tu pišemo le o prostem narodu Češkem, a gospóda se ravna bolj po tujih šegah, kakor je to tudi pri nas običajno.

Da-si Čehi brado in brke brijejo, vender nosijo radi dolge lasé, ki jim sezajó do ramena.

Obleka, bodi si katerega koli naroda, razlikuje se navadno le pri prostem kmetskem ljudstvu. Vsi drugi, ki niso kmetje, ampak rokodelci, trgovci, uradniki i. t. d. nosijo se povsod jednako, to je: oblačijo se v tako imenovano gosposko obleko, ki je večinoma nemškega kroja, pa naj si bodo rojeni Nemci, Francozi, Čehi ali Slovenci. Jedino Črnogorska gospóda nosi narodno obleko, ki pa je, to se zna, mnogo lepše in bogateje izdelana nego obleka priprostih ljudi. Dà, še celó sam Črnogorski knez nosi pravo črnogorsko narodno obleko tudi takrat, če potuje iz svoje v kako drugo tujo deželo, zato ga pa lahko takój po obleki spoznamo. — 6.

— x —

Durak in breza.

nekem cesarstvu, v nekež deželi je živel stavec, ki je imel tri sinove: dva — pametna, tretji — durak. Stavec umrè in sinovi si razdelé imovino po žrebu: pametna dobila sta mnogokaj dobra, a durak samó jednega bika — in še tega hudega! Pride semenj; pametna brata se pripravljata na semenj. Durak ju vidi in reče: „Tudi jaz, brata, povedem prodajat svojega bika.“ Otveze bika z vrvjó za rogova in ga povede v mesto. Prigodi se pa, da gre skozi les (gozd) in v lesu stoji stara suha breza: veter potegne

— in breza zaškriplje. „Zakaj škriplje breza?“ misli durak; „pa vender ne kupuje mojega bika? No, govori, ako ga hočeš kupiti — to kupi; ne prodam ga drugemu! Bik stane dvajset rubljev*): menj ne morem vzeti . . . Odštej novce?“ Breza mu ničesar ne odgovori, samó škriplje; durak se čudi, čemu prosi bika na dolg. „Tudi dobro, počakam za dolg do jutra!“ Priveže bika k brezi, poslovi se od njega ter otide domóv. Pozneje prideta pametna brata in ga izprašujeta: „No, durak! si li prodal bika?“ — „Prodal.“ „Drago?“ — „Za dvajset rubljev.“ — „A kje imaš novce?“ — „Novcev še nisem dobil; reklo se mi je, jutri priti.“ — „Oj, ti — noree!“ Drugi dan zjutraj vstane durak, napravi se in gre k brezi po novce. Pride v les — breza stoji in se ziblje od vetra, a bika ni; po noči so ga snedli volkovi. „No, zemljákinja! daj mi novce, obečala (obljubila) si, da danes plačáš.“ Veter potegne — breza zaškriplje in durak govori: „Ti si nezaupna! Včeraj si rekla: jutri ti dam! in zdaj zopet obetaš. Bodi, počakam še jeden dan, a če ne bode bolje — jaz potrebujem novcev.“ Vrne se domóv. Brata ga zopet vprašata: „Koliko novcev si dobil?“ — „Nič, brateca, danes moram še počakati.“ — „Komu si pa prodal?“ — „Suhej brezi v lesu.“ — „Kakšen noree!“ — Tretji dan vzame durak sekiro in se odpravi v les. Pride in zahteva novce. Breza škriplje in škriplje. „Ne, zemljákinja! ako me zmirom z „jutri“ pitaš, ne doboDEM nikdar ničesar od tebe. Ni me volja šaliti se s teboj, živo te razdelim!“ Zgrabi za sekiro — in íveri leté na vse strani. V tej brezi je bilo duplo in v tem duplu so hranili razbojniki poln kotel zlatá. Drevo razpade na dvoje in durak ugleda čisto zlato. Nagrebe si ga polno naročje in vleče domóv. Doma je pokaže bratoma. „Poglej ga no, duraka! Kaj si toliko dobil?“ — „Zemljákinja je dala za bika; pa to še ni vse, kaka polovica je še tam! Pridimo, brata, pobrat ostalo!“ — Gredó v les, poberó novce in nesó domóv. „Veš, durak!“ govorita umna brata, „nikomur ne povej, da imamo toliko zlatá.“ — „Ne bojta se, ne povem!“ — Kar jim pride naproti neki pevec. „Kaj nosite iz lesá? Pametna brata odgovorita: „Gobe.“ A durak reče: „Ni res; novce nosimo; le poglej!“ Pevec vzdihne, nagne se k zlatu in začne devati v žep. Durak se razsrdi, udari ga s sekiro in ubije do smrti. „Oj, durak, kaj si storil?“ zakričita brata, „sam je zavržen in naju še pogubi! Kam naj denemo mrtvo telo?“ Mislijo in mislijo ter ga zagrebó v spodnjo klet. Pozno v večer govori starejši brat srednjemu: „To se ne bode dobro izteklo! Kadar začnó iskati pevca, ovadil bode vse durak. Dajva ubiti kozla in ga zakopajva v kleti, a mrtveca pokopajva na drugem kraju.“ Počakata temne noči, ubijeta kozla in zagrebeta v klet, a pevca odneseta na drug kraj in zarijeta v zemljo. Preide nekoliko dnij, pevca začnó povsodí iskati in vse izpraševati; tudi durak se oglási: „Čemu vam bode? Oni dan sem ga jaz ubil sè sekiro in brata sta ga zakopala.“ Tedaj primejo duraka: „Pelji nas in pokaži!“ Durak zleze v klet, doseže kozlovo glavo in izprašuje: „Ali je pevec črn?“ — „Črn.“ — „Ima-li brado?“ — „Dà, brado ima.“ — „Rogova tudi?“ — „Kaka rogova, trapec!“ — „I nu, pogledjte!“ — in izvleče glavo. Ljudje gledajo — kak je kozel, plunejo duraku v oči in se razidejo domóv. Povesti je konec, a meni medú korec.

Iz rušćine prevod B—c.

*) Rubelj = 162 kr. av. vr.

Pisma mlademu prijatelju.

XX.

Dragi Bogdan!

Trana Cegnarja prištevamo boljšim pesnikom slovenskim. Zibelka mu je tekla 1826. l. pri sv. Duhu poleg Loke in je zdaj višji brzojavni uradnik v Trstu.

Sodeloval (in nekaj tudi uredoval) je vže pri „Sloveniji“ in „Ljubljanskem časniku“, pridno podpiral „Slov. Bčelo“, „Novice“ in „Glasnik“ ter je svoje dni marljivo pesnikoval in se potegoval z Levstikom za potrebo slovenske kritike. Leta 1860. je izdal posebej svoje pesni, ki je diči uglajen jezik, priprost zlog in živa domišljija; zato so tudi nekatere vže popolnoma ponarodnéle (Na grobéh, Rojakom). — Cegnar je tudi prevajal iz slovanskih (srbskega, češkega) jezikov (pesni), a najbolj ga slavé njegovi prevodi Schillerjevih dram „Marije Stuart“, Viljema Tella“ (v „Cvetji“) in vzlasti „Valenštajna“, čegar prelog je takó krasen in dovršen kakor sam izvornik. Prevel je tudi nemško igro „Deboro“ in iz češkega je preložil na slovenski jezik lepo pisano povest Božene Nemčeve „Babico“ (v „Cvetji“), ki je izšla v Krajčevej „Narodnej biblioteki“ vže v drugej izdaji.

Anton Umek (Okiški) se je porodil 1838. l. na Okiči pri Boštanji na Dolenjskem. Umrj je prerano kot učitelj slovenščine na Celovskej gimnaziji 1871. leta. —

Pesnikoval je vže zgodaj in mnogo po „Novicah“, v „Danici“ in vzlasti v „Glasniku“ ter je izdal 1865. l. skupno svoje pesmi v „Cvetji“, katero je prineslo tudi daljšo njegovo epsko pesen „Sv. Ciril in Metodij“. Na slavo in spomin slavnega našega misijonarja Ign. Knobleharja je zložil daljšo slavodavno pesen: „Abuna Soliman“. Bil je tudi dve leti urednik „Besednikov“ in po smrti njegovej se je izdal v letopisu „Matice Slovenske“ njegov prevod lepe povesti: „Pavel in Virginija“. — Snov njegovih poezij se suče okolo dveh najzvišenejših predmetov, Bogá in domovine; očitala se jim je prevelika jednoterost in presiljena didaktičnost (poučljivost).

Lavoslav Gorénjec (Podgoričan) je zagledal beli dan pri sv. Rupertu na Dolenjskem 1840. l. Dovršivši gimnazijo v Novem mestu, šel je v bogoslovje in postal duhovnik in 1876 župnik v Adlešičih, kder je umrl 1886. leta.

V prvih letih svojega pisateljevanja je nabiral in priobčeval narodno blago, a odlično mesto si je pridobil v slovenskej književnosti kot prelagatelj. Prevajal je iz češčine, poljščine in ruščine, ponajveč romane, povesti in novele, po „Glasniku“, „Novicah“, „Cvetji“ (Kirdžali), „Zori“, v podlistkih „Slov. naroda“, letopisih „Matice Slovenske“, „Ljudskej knjižnici“ in za 1886. l. je prinesel prvi zvezek „zabavne knjižnice“ (Slov. Matice) prevod njegov: „Kočja za vasjó“ (Kraševskega) in za 1887 prinese „Mrtve duše (Gogoljeve). — Gorenjec je znamenit v slovenskej literaturi kot prelagatelj ne samó zaradi tega, ker je takó ogromno obogatil slovensko leposlovno knjigo, ampak še posebno zategadelj, ker je prevajal iz bližnjih nam slovanskih jezikov, in sicer take umotvore, ki hranijo v sebi in duhté čisti slovanski živelj, ne pa izprijena in slovenskemu narodu tuja dela zapadne kulture — — —

Josip Podmilščak (Andrejčkov Jože) se je porodil 1845. l. v Krašnji pri Kameniku. Šolal se je v Ljubljani, postal vojak in naposled uradnik pri glavnej brzozavnej postaji v Trstu. Umril je v Ljubljani 1874.

Andrejčkovega Jožeta štejemo mej boljše pripovedovalce slovenske. Bil je jako plodovit pisatelj in je pisal mnogo v „Glasnik“ (Mat. Klander, Črtice iz življenja na kmetih, Potopisni listi, Ubežnik . . .), v „Besednik“ (Hudodelec, Spomini, Božja kazen, Rejenka, Sabinka, Berač . . .), v knjige družbe sv. Mohorja (Žalost in veselje, Srečen . . .), v „Žoro“, „Novice“ za dramatično društvo (Damoklejev meč, Umetnost in narava) in mnogo je še ostalo v rokopisu. Poleg izvornih del je tudi mnogo prevajal ali predelaval, vzlasti iz češčine in nabiral narodno blago. — Podmilščak je jako obogatil našo pripovedno literaturo. Jezik njegov je ljudsk, pripovedovanje mikavno, na drobno opazujoče in pravo resnično opisujoče; vendar je zlog njegov preobrat, nedostaje mu dobrega krasoslovnega ukusa in vsestranske izobraženosti.

Pa končajva! O vseh drugih znamenitejših književnikih slovenskih in o novejšem preporodu in razvoji slovenske književnosti pa se poméniva raje ustno, kadar me obišeš.

Pričakuje Te Tvoj stari prijatelj

P. B.

Listje in cvetje.

Novе knjige in listi.

* Angeljček, otrokom učitelj in prijatelj. Izdal Anton Kržič. II zvezek. V Ljubljani, 1887. Tiskala „Katoška Tiskarna. 8°. 48 str. — To, kar smo želeli, da bi prvemu zvezku prav kmalu sledil drugi, zgodilo se je, in trudoljubivi gosp. Anton Kržič izdal je vže drugi zvezek Angeljčka, katerega izvestno vsak, kdor koli se zanima za našo domačo knjigo, z veseljem pozdravlja. Tudi drugi zvezek okrašen je, kakor prvi, z mičnimi podobnicami, ter ima enako prvemu prav lično vnanjo obliko. Zatorej le hitro po njem, da dobimo tem prej tretji zvezek. Cena 12 kr.; po pošti 5 kr. več.

* Pripovedka o vetru. Češka narodna pravljica. Spisala Eliška Krasnohorska. Sè sedmimi slikami. Z dovoljenjem pisateljčinim. Poslovenil H. Podkrajšek. V Ljubljani. Založila: „Narodna šola.“ Natisnila Klein in Kovač. 1887. 8°. 66 str. — Ta knjižnica je prav primerna za šolske knjižnice ter jo živo priporočamo vsem našim šolam. Želimo, da bi „Narodna šola“ prav kmalu zopet kaj novega izdala ter takó pripomogla k pomoženju prepotrebni nam knjižic za našo slovensko mladino. Cena 25 kr.; po pošti 5 kr. več.

* Pripovedke za mladino. Poslovenil J. Markič. V Ljubljani, 1887. Založil in izdal M. Gerber. — Tisk „Narodne Tiskarne“. 8°. 68 strani. — Knjižica obsega 12 Grimmovih pravljic. Cena meh. vez 16 kr.; trdo vez. 24 kr.; s pozlačeni platnicami 32 kr.; vse v platnu 45 kr.; po pošti 5 kr. več.

* Knjižnica za mladino. Založilo in na svetlo dalo „Slovensko učiteljsko društvo“. Uredil Ivan Tomšič. I zvezek: 1. Mladi dnevi; 2. Za poklicem. V Ljubljani, 1887. Natisnil J. R. Milic. 8°. 72 str. — Prav mična in za našo mladino poučna knjižica, ki obseza dve daljši povesti. Ker je začelo tudi naše „Slovensko učiteljsko društvo“ izdajati primerne knjižice za mladino, zatorej bi pač želeli, da bi se naši ljudski učitelji potrudili in te knjižice kaj najbolje sirili mej slovensko mladino, da bode mogoče začeto delo uspešno nadaljevati. Cena prvemu zvezku trdo vez. je 20 kr.; za darila 30 kr.; vse v platnu 40 kr., po pošti 5 kr. več. Naročila naj se pošiljajo na uredništvo „Učit. Tovariša“, na uredništvo „Vrtčevo“ ali pa na gosp. Fr. Dežmana, knjigovezca v Ljubljani sv. Petra cesta štev. 6.

V založbi gosp. Jan. Giontini-ja v Ljubljani izišle so naslednje nove knjižice na svetlo:

* Narodne pripovedke za mladino. Spisal Dominicus. II. zvezek. 8°. 86 str. — Ta knjižica obseza 19 narodnih pripovedek. — Cena 24 kr.

* S prestola na morišče ali nesrečna kraljeva rodbina. Zgodovinska povest. Iz nemškega prosto poslovenil Dominicus. V Ljubljani. Založil in izdal Jan. Giontini. 1887. 8°. 59 str. — Cena 20 kr.

* Naselnikova heč, cvetlica puštinje. Iz nemškega prosto poslovenil Dominicus. V Ljubljani. Založil in izdal Jan. Giontini. 1887. 8°. 74 str. — Cena 20 kr.

* Učenke v petih delih sveta. Spisala Elizabeta Berthet prevél Anton Sušnik. II. zvezek. Ljubljana. Založil in prodaja J. Giontini. 1887. 8°. 75 str. — Cena 24 kr.

Vse štiri knjižice imajo mično barvano podobo na prvej strani ovitka.

Iz današnjega poročila se vidi, da so se v kratkem času jeli naglo pomnoževati spisi za našo, bodisi vže malo ali pa vže bolj odraslo slovensko mladino. Želeti bi pač bilo, da bi kdo bolj na drobno pregledal vsebino teh knjižic in nepristransko napisal svojo oceno, da bi znali pri čem smo, in kaj je dobrega in kaj slabega v njih ter bi je potlej z dobro vestjo smeli priporočati našej mladini. „Vrtce“ se v podrobno oceno mladinskih spisov spuščati ne more, ker mu manjka prostora v to, a njegovemu uredniku pa časa, da bi mogel vse prečitati v toli kratkem času. Mi torej omenjamo vse te knjižice le kot novost v našej slovenskej literaturi.

Rešitev številčne uganke, demanta, vprašanja in odgonetke ugank v 7. „Vrtčevem“ listu.

Rešitev številčne uganke:

G regorij	G lasnik.	J anezic.
L aba		
A men		
S enožee		
N ož		
I ti		
K ovač		

Pravsojorešili: Gg. Fr. Vilhar, učit. v Vel. Žabljah; Iv. Kraševc, učit. v Biljah (Gor.); Iv. Povh, učit. pri sv. Venčesu (Štir.) Jos. Reich, učit. na Vinici; Al. Vakaj pri sv. Ani v slov. gor. (Štir.); Ad. Štrekelj, dij. v Gorici; Ad. Kovačič, gimn. pri sv. Jakob v Rož. dolini (Kor.); Krist. Hodnik in M. Brinšek, realca v Ljubljani; Al. Korošec, učenec pri sv. Križi pri Ljutomeru (Štir.); Peter Kraigher, uč. na Vinici; Vilko Ledenic, dijak in Fran Vončina, učenec v Ljubljani; — Leo-

poldina Kersnik, učiteljica v Ajdovščini; Nežika Zupan, učiteljica na Bledu; Matilda Skaza v Polji pri Podčetrtku (Štir.); Svito-slava Zarnik in Nevljah; Jovana Leben v Horjulu; Ivanka Trošt in Lojza Zgur na Vinici.

Rešitev demanta:

P
p e t
N a r o d
T r a v n i k
P e r v a č i n a
K o r č u l a
A n i ž a
A n a
a

Pravsojorešili: Gg. Jer. Rajar, naduč. v Šempasu (Gor.); Fr. Vilhar, učit. v Vel. Žabljah; Iv. Kraševc, učit. v Biljah (Gor.) in Svitoslava Zarnik v Nevljah.

Odgovor vprašanju:

S R A K O P E R
S L J U K A
D L E S K
L A S T O V I C A
B R I N O V K A
P A S T A R I Č I C A
S E N I C A
Š K R J A N E C
S T R N A D
L I Š Č E K
S L A V E C
Č R N O G L A V K A
P E N I C A
P A L Č E K
D R O Z E G
O D A P
K A L I N

Debele črke, ako je čitate od zgoraj nizdolu, povedó vam: „Pustite naša gnezda!“

Uganili so: Gg. Jer. Rajar, naduč. v Šempasu (Gor.); Fr. Vilhar, učit. v Vel. Žabljah; A. Porekar, učit. v Ptujci; Jos. Reich, učit. na Vinici; Iv. Kraševc, učit. v Biljah (Gor.); Al. Vakaj pri sv. Ani v slov. gor.; Ad. Štrekelj, dijak, v Gorici; Vilko Ledenic, dijak, M. Brinšek, realc, Fr. Vončina in Rud. Walland, učenca v Ljubljani; Alojz Gregorič in Otmar Ploj, učenca v Ptujci; Peter Kraigher, učenec na Vinici; — Nežika Zupan, učiteljica na Bledu; Apolonija Fatur v Postojni; Ivanka Trošt in Lojza Zgur na Vinici; Roza Majerič, Liza Šamperl in Jerica Breznik, učenke v Ptujci.

Odgonetke ugank: 1. Prste zakrivi, kadar za vrvi prime; 2. Nikjer, ker se le žito mlati; 3. To je tako, da poslednji sklado vzame in jajce v njej pusti; 4. Pod nosom 5. Nobeden, ker vsak stoji na nogah; 6. V praznih.

„Vrtce“ izhaja 1. dné vsacega meseca, in stoji za vsa leto 2 gl. 60 kr.; za pol leta 1 gl. 30 kr. Napis: Uredništvo „Vrtčevo.“ mestni trg. šte. 23 v Ljubljani (Lalbach).

Izdatelj, založnik in urednik Ivan Tomšič. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.